

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. свят. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улица
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш еранковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жаданє
і вз. вложешем оплати
почтової.

Рекламації незапеча-
тані вільні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в агенції дневників
пасажа Гавсмана ч. 9 і
в ц. к. Староствах на
провінції:

на цілий рік К 4 80
на пів року „ 2 40
на чверть року „ 1 20
місячно . . . „ — 40

Поодинокє число 2 е.

З почтовою пере-
силкою:

на цілий рік К 10 80
на пів року „ 5 40
на чверть року „ 2 70
місячно . . . „ — 90

Поодинокє число 6 е.

Вісти політичні.

(Угорська криза. — Папський секретар Меррі дель Валь. — З далекого всходу).

Угорська криза все ще не залагоджена, але здає ся, що вже не довго потягне, що буде зависіти від того, чи Корона згодить ся на програму, яку виготовив комітет девятих ліберальної партії. Після вістий з Будапешту предложить комітет девятих слідуочу народно-війскову програму: 1) Команда у войску і внутрішня мова службова позістають і дальше німецькі. — 2) У військовим поступованю судовим буде заведена поступенно мадярска мова. — 3) В школах кадетських на Угорщині будуть викладати ся по німецьки лиш предмети військові а всі инші по мадярски. — 4) Старі хоругви полкові позістануть неажінені, однакж на будуче, коли би якийсь полк справляв собі нові хоругви, то крім гербу габсбургського має бути уміщений також герб угорський. — Після иншої вісти програма комітету девятих містить в собі також постанову, що парламент угорський має конституційне право мішати ся до справ запоручених Короні в справах військових. — Але насуває ся ще нова трудність, через котру залагодженє кризи

може потягнути ся, а то становище хорватских членів парламенту, котрі на случай, коли би мадярскі жаданя, що до узглядненя мадярської мови у войску, знайшли вислів в якійсь законній формі, будуть того самого домагати ся також і для хорватської мови. Кажуть, що член комітету девятих Йосипович висказав бажаня Хорватів в сїм напрямі і домагав ся уміщеня відповідного тексту. Коли би того бажаня не узгляднено, то найблизшим наслідком того було би невдоволенє хорватских послів, котрі доси вірно держали ся мадярської ліберальної партії. Тих 42 хорватских голосів в угорській палаті послів заважили вже нераз, а колиби они відпали, то ліберальна партія дуже би потерпіла. Але може бути, що й тут знайде ся якийсь спосіб порозуміня, бо, як кажуть Йосипович готов підписати умову партійну.

Папским секретарем державним на місце кард. Рамполлі іменованій єпископ Меррі дель Валь, котрий вже на найблизшій консисторії має бути іменованій кардиналом. Меррі дель Валь єсть сином звістного у Відні іспанського дипломата, котрий був там в роках 1886 до 1893 насамперед послом, а відтак амбасадором. Коли новий державний секретар курії дня 10 жовтня 1865 р. уродив ся, батко его був амбасадором в Лондоні. Меррі дель Валь одержав знамените вихованє і вже від молодих літ

був призначений на сьвященника і духовного дипломата. Вже в 1892 році одержав він становище папского коморника до послуг і достоїнство „хранильника риз“. Яко такий мав він новоіменованим кардиналам передавати кардинальскі червоні капелюхи. При одній такій нагоді виголосив він до Цісаря довшу бесіду по латині. В 1897 р. став Меррі дель Валь домашним прелатом і апостольским делегатом для Канади. В 1900 став він титулярним єпископом німецьким, а пізнійше обняв академію церковної шляхти. Коли зібрало ся було конкляве, був він іменованій его секретарем, а папа Піій Х-ий повірив ему опісля провізорично веденє секретаріяту державного, котрого став ся тепер дійстним шефом.

Підчас коли в Європі з одної сторони займають ся дуже гостиню італіанської королівської пари в Парижі, з другої все ще не перестають коментувати відмови приїзду царя до Риму, годять ся, що з Лондону доносять про справи на далекім всході, котрі без сумніву впливають на взаїмні відносини не лиш Франції, Росії і Італії, але й других великих держав до себе. Отже до Pol. Corr. пишуть в Лондону: Справи на далекім всході висунули ся нараз на перше місце. Тутешний репрезентант японського правительства, бар. Гаяші, котрий по можности виступав проти ширеня

18)

ВОСНА І ГЕРЦЕГОВИНА

(Після Прайндльсбергер-Мр., др. Вальтера
Реннера, Делі і др. зладив К. Вербин).

(Дальше).

Недалеко від форту Степен, в стороні повнісенській скалистых шпиль, стоїть старий замок Ключ, збудований на величезній скалистій піраміді, такій, якої би не придумала й найбуїнійша уява на становище для середовічного розбишачького замку. Старі розвалини стоять мовби на сторожі над долиною Црвіци в тім місці, де найдалше на захід висуває ся Баба-плянїна, котрої найбільшій вершок „Дед“ доходить до висоти 1737 м.; але зовсім надармо, бо нині ніхто не думає нарушати спокій тої місцевости, що лежить на боці від новочасного військового гостинця. „Краль Сандаль“, що тут колись мав свою резиденцію, любував ся, видно, в дико-романтичних сторонах, бо розвалини замку стоять мовби орлине кубло межі немногими хатами місцевости, що приліплєні до скал якби гнізда ластівок. До вузької брами того замку, до котрої можна дістати ся лиш з одного боку скали, не може вилітати й найсьмілійший чоловік без великих трудів і небезпечности. Високі мури з отворами до стріляня, котрі місцями заступлені природними скалами, суть ще й нині дуже кріпкі та можуть ставити опір. Подвіре заросле бурянами

та засипанє дрібним камінем, котре завалило приступ до обох веж, що боронять того крила, до котрого лиш з одного боку єсть приступ. Останки мурів показують, де що стояло і де знаходились комнати.

На захід від замку — каже Лебот — тягнуть ся три високі мури із скал, грубі на 2—3 метри і кінчать ся нараз стрімкою стінкою. Межі тими природними заборолами, стояли — як то собі нарід розповідає — стайні і городи. Попід тоту скалисту стінку пливе більший потік. Его вода добуває ся нараз із прямовисної дебри, а перепливши може яких 600 кроків, щезає знову на другім кінці долинки у великій ямі. Заким вода добуде ся із внутра гір Баба, збирає ся в глибокій і просторій печері. Вхід до тої печери знаходиться ся на яких 10 м. понад поверхню долини. Коли стан води низький, то потік витікає з помежи поодиноких щелин і ям в скалистій стінці; але коли сніги стають або коли впаде великий дощ, то глубина печери наповнить ся, і з ві гирла бухає вода величезною рвучою струєю і творить водоспади так красні і величаві, що ледви чи де знаходять ся їм подібні.

При низькім стані води, коли водоспади щезнуть, а вода лиш витікає із скали якби з губки, може вправний в лажєню по скалах чоловік вилітати на рівно вигладжену, трохи попукану плату, що творить вхід до печери. Але дальше до печери ще ніхто доси не зайшов. Глибоко в долині видніє ся чорне гирло а на его споді євітить ся ськійна поверхня води. В середині тої печери літають стада ластівок і голубів. Чудними красками прибрала

природа стіни тої печери. Мохи і вохкість творять справдешні фрески у всьляких контрастах і відтінях, почавши від ясно зеленої, жовтої і оранжевої краски, від делікатно срібно сїрої і рожевої, аж до глибокої темности поодиноких частий і поверхні води, від котрої слабо відбиває ся євітло дня, яке туди заходить.

Як далеко сягає тотя печера і де кінчиться ся, не дасть ся сказати, бо глубину єї закриває чорна пітьма і не можна туди дістати ся. Може бути, що тоті води, які збирають ся в печері, стоять в якійсь звязи з рівниною коло Гацка. Так само не знати, куди вода подіває ся, коли щезне на другім боці долини. Нарід шукає другого кінця води заєдно там, де ніби то впливають вкинені у воду відрубані людські голови або трупи. Але то само розповідають і про Требінчицу, що впливає нараз з під землі коло Білека, і про Опачицу, що пливе в сторону як до Столяца, а котра вириває нараз з під землі на Дабарполю, по тамтїм боці передолини Коритника і Лижника. То здаєсь бути певною річю, що в одній стіні печери знаходиться ся другий отвір. Люди розповідають собі, що поза тим отвором тягне ся в масі гір Баба-плянїна велике озеро. Коли кинути з цілої сили каменем, то несе ся дійстно такий відгомін, як колиб камінь упав в дуже глибоку воду. Коли стан води єсть високій, то може бути, що вода впливає з того отвору до першої печери, а звичайно лиш витікає крізь скалисту стіну.

Жителі Ключа жаяють ще й нині згадками про свого „короля Сандала“, про котрого розповідають, що коли турецьке войско заняло

занепокоєння і алярмуючих вістий, які рознесено в останніх часах, схарактеризував положене в слідуючих коротких словах: що на тепер нема ніякої небезпечности, щоби прийшло до війни, але що все зависить від курсу, якого Росія держить ся. На останні слова сего дипломата годить ся звернути увагу. Недодержане речинця уступлення з Манджурії занепокоїло без сумніву широкі японські круги. Розходить ся о то, як довго і в якій мірі японське правительство схоче ставити опір сему занепокоєнню. Нема також сумніву, що в Японії єсть багато таких, котрі кажуть, що треба користати з часу, коли вже конче то зараз входить в кризу, бо відкладане входить лиш в користь Росії. З другої же сторони не минула й надія на порозуміння з Росією, та й не можна припускати, щоби Росія схотіла втягати до спору і Хіни, бо дипломати в Петербурзі знають добре постанови англо-япанського союзу та розуміють, що Англія, і то що найменше Англія, станула би по стороні Японії. Великої ваги єсть зближене до себе Франції і Англії і в найближшій вже часі прийде до порозуміння у всіх важних справах, отже також і в справі російсько-япанській, а се дасть найціннішу поруку загального мира.

Н О В И Н К И.

Львів дня 21 го жовтня 1903.

— **Відзначення.** Є. В. Цісар надав старшому прокуратореві державному, радникови Двора, Фил. Воронцову з нагоди перенесення его на власну просьбу в стан суочинку кавалерский хрест ордеру Леопольда.

— **Іменованя.** Є. В. Цісар іменував прокуратора державного у Львові Генр. Гайдерера старшим прокуратором державним.

— **Доповняючий вибір** посла до ради державної з більшої посілости вадовицького округу виборчого на місце уступившого п. Кароля Чеча, відбув ся вчера, дня 20 жовтня. Послом вибрано д-ра Мих. Бобжинського, б. віцепрезидента краєвої ради шкільної.

— **Іспит зрілости** в учительських семінариях мужеских і женських в Галичині зложили в літнім і осіннім речинці с. р. загалом 507 учеників і учениць публичних і 220 екстерністів і екстерністок. В приватних семінариях женських з правом публичности у Львові і в Кракові зложило іспит зрілости 64 учениць. Разом зложило в р. 1903 іспит зрілости 791 учеників і учениць. Репробовано в сім році у всіх мужеских і женських семінариях 207 осіб.

— **Конкурс** розписав повітовий виділ в Надвірній на посаду окружного лікаря з осідком в Десятині, з платнею 1000 кор. і додатком 600 кор. на поїздки. Поданя треба вносити до 15-го надоліста с. м.

— **З перемисної епархії.** Презенти одержали оо.: Іван Комарницький на Трускавець і Ад. Говда на Боднарку. — Канон. інституцію одержали: Володимир Дуркот на Мисцову і Вол. Левницький на Грозьову. — О. Роман Стеців одержав завідательство в Цариньскім, о. Юрий Генсьоровский устанавлений самостійним сотрудником в Кальниці. — Правительство продовжило на один рік дотацію для прив. сотрудників: в Волоці, Торках коло Бишева, Стебнику, Корчеві, Ванівці і в Новім місті.

— **Руска бурса ремісничя і промислова у Львові** віднесла ся перед кількома днями до всіх рад повітових у всхідній часті краю з просьбою о запомогу з повітових фондів на цілі згаданої бурси, а тою дорогою просить виділ сеї бурси всіх П. Т. членів Русинів, що засідають в радах повітових, між котрими суць заступники маршалків і члени, що засідають в виділах повітових, щоби своїм впливом і повагою піддержали ту просьбу,

коли стане она на дневнім порядку. Виділ згаданої бурси не сумніває ся, що повігові репрезентативі, котрим розвій ремесел і промислу в краю не рівнодушний, возьмуть під розвагу внесену просьбу і не поскуплять щедріших жертв на цілі згаданої Бурси.

— **Читальня наукова** уконституовала ся дня 11 с. м. в Тернополі. Цілею єї єсть з'єдинити людей доброї волі і утримуванем літературних і наукових часописий, устроюванем дискусий, прелекцій і відчитів утворити в Тернополі наукове огнище, що дало-б членам сиромогу позиточної розривки і взаїмного образованя. Заінтересоване, яке повозаложена читальня обудила в ширших кругах тернопільської публіки, позваляє надіятись як найкрасшого розвитку товариства.

— **Загальні збори „Рускої Бурси“** в Березнах відбудуть ся дня 2 надоліста с. р. в комнатах товариства о год. 1½ пополудня. Того-ж дня о годині 9-ій рано відправить ся заупокійне богослуженне за померших членів і питомців бурси.

— **Загальні збори товариства „Руский Інститут для дівчат в Перемишлі“** відбудуть ся дня 29 н. ст. жовтня с. р. о годині 5-ій, евентуально (§ 18 статута) о годині 6 вечером в великій сали інститута з порядком дневним вказаним § 21 статута. Того-ж дня рано о 5-ій годині відбуде ся в гр. кат. катедральній церкві поминальне богослуженне за померших членів і добродіїв інститута. — Подаючи се до відомости П. Т. членів, упрашає виділ товариства о громадну участь в загальних зборах і богослуженню.

— **Значна крадіж в церкві.** Оногди в ночи закрали ся до церкви в Уришкові, золочівського повіта, злодії і забрали зі скарбонки 1274 корон 97 сотиків. Мимо енергічного слідства жапдармерії, виновників крадежи доси не викрито.

— **З Тернополя** пишуть, що оногди арештувала тамошня поліція за волокитство 20-літню жєнщину Ярину Клендюк. Арештована візвала в поліції, що походить з Росії, а утігла звідтам перед місяцем з другою товаришкою, побоюючи ся кари, яка їх там ждала за те, що поубивали свої неправесні діти. Клендюкову віддано до тер-

цїлу охрестність довкола, Сандаля позатикав всі понори і залив водою ціле Гацкополе та Іолінів-Дол так, що понад то озеро виставав лиш замок Ключ на високій скалі. Так ставив Сандаля опір всім нападам при помочи „множества кораблів і човнів“, удержуючи звязь з далекими берегами. Коли же вода наконець все-таки знайшла собі підземну дорогу і відплила, ставив замок опір і видержав через три роки облогу та піддав ся аж по смерти короля Сандаля. Та й тут як на Белополю коло Мосгара розповідають люди, що на високих скалах Баби суць і доси залізни оброчки, до котрих причіплювано кораблі. Годі тут розбирати, кілько правди на всіх того рода казках; але то річ певна, що Гацкополе було колись озером, лиш часи, коли то було, сягають богато тисячів літ назад. Мимо того переказ о тім задержав ся й до нині.

Про „короля Сандаля“ знає ся з історії ось що: він був свого часу найбільшим проводирем Богомілів, внуком того Влатеа Граніца, котрий на чолі босанського войска здобув Хорватію для Твртка I., а пізнійше проводив досить щасливо тим босанським войском, що прийшло на поміч Сербам в нещасливій для них битві на Косовім полі в 1389 р. По многих междуособицях мусів він наконець признати верховну власть султана. В 1418 р. підчас коронації короля Стефана Остоїча держав ся він здалека і при помочи Ісак Бега — котрий тоді резидував у Врг Босні — розширяв свої посілости також і на босанську землю. Аж коли Ісак Бег, що вів перше турецьке войско з Босни на Угорщину, погіб 1420 р. в битві під Темешваром, а Твртко II. зачав при помочи Угорщини заводити знову свою власть в Босні, покоровив ся і Сандаля перед босанським королем та явив ся на коронації Твртка. Який вплив він був собі виробив, та й пізнійше его удержав, можна з того зміркувати, що собор в Базилей, коли в виду грозячої небезпечности від Турків старав ся завести згоду межі християнами, звернув свою увагу також і на босанських Богомілів та в 1433 за посередництвом дубровницької републики відніс ся не лиш до

короля Твртка, але також і до Сандаля. Могутній проводир Богомілів відповів відмовно, покликуючись при тім на завязту борбу, яку викликав був син Остої, кнез Радівої, при помочи Турків.

Власть Сандаля сягала далеко в Зету, теперішну Черногору, на півночи аж до Хорватії; він панував остаточно, хоч не коронований, дійсно в значно більшій часті Босни, аж помер в 1445 р., станувши на висоті своєї могутности. То Сандаля Граніца в роду Косача утворив Герцєговину, хоч она пізнійше одержала тоту назву від німецького цісаря Фридриха III. Дятого зовсім справедливо приписує народне оповіданне велику ролю замкови Ключ. Нині завмерло тут всяке житє; на навах забитих дошками від всего сьвіта та на великих кладовицях з нагробниками, що сьвідчать о колишнім славінім житю, пають пастирі свої стада.

Всюди, в Црніци, в Радміловіцу, Дубовацу, коло Корита і Пляни, сьвідчать численні нагробники з богатими різьбами о великій культурі в сих диких сторонах, про котрі сотками літ тільки було й згадка, коли десь там далеко в Турецчині настала борба народів. А яке тут мусіло бути колись житє, коли можна було поставити сотки так красних нагробників?! Так із Пляни при великім головнім гостиниці іде стежка на захід до Черногори. За пів години дороги сходить ся в долину, зарослу лісом; поза тою долиною піднімає ся сьміло в гору високий Вардар (1129 м.), на котрім тепер видіє ся неаби-яка кріпость. Але важність сеї точки була вже давнійше знана, бо останки давних мурів вказують, що тут стояла кріпость, а при новій будові знайдено тут грецькі і македонські монети, котрим 2000 літ. Але не то тут найважнійше; найбільше значіє має тут величезне кладовище, що широким каблуком від Врбіци аж до Трновіца, закрите всюди ворчачими і деревами, обнимає майже ціле подніжє гори. Тут поле для археологічних розкопів на цілі десятки літ.

А з далекої минувшости вступаємо по дальшій дорозі до Білека знову в живу тепе-

рішність. Ми дійшли тепер до кровавого Корита, в дикую країну Красу, дотрої долини старанно управлені. Нові цистерни (муровані або вирубані в скалі ями на дощівку) суць доказом печальности правительства. Люди, що робили в полі, виглядали тає мирно і смирно, як колиб в сій тихій стороні ніхто ще ніколи не чув вістрїду ружницї. Корито було колись вкрите лісами і полями зі абіжем, а нарід звелічав сю сторону многими піснями. Але з численними нагробниками в Корятї вяжуть ся й оповіданя про кроваві події. Ось одно з них:

В Різано жив богатий Турок, котрий пізнав в дорозі доньку бега з Мітровіца і заручив ся з нею. Вертаючи назад, вицяганив він в хитрий спосіб на вижині коло Гласинаца від християнського купця Лімуна, що гнав тисяч золів, его дорозу зброю, з котрої лиш самі золоті оброчки на довгім крісі важили 330 дукатів. Лімун постановив піметити ся. У Венеції купив він собі нову зброю, зібрав собі сотню товаришів і пустив ся на розбїю протів Турків. В Корятї сидів тін чотари роки і чекав, аж той Турок з Різано буде неати наречену до дому. Але той Турок післав свого брата Дурміш-бега з тисяч іздїями. Весільний похід під охороною войска заїхав щасливо до Мітровіца, але коли вертали назад, мала молода зловіщий сон: їй снило ся, що із мраки над Коритом вибігли вовки і розбїяли похід Турків. Але проводир не налякав ся того сну; мовчки пустив ся похід через небезпечну рівнину. Аж ось одному з весільного походу захотіло ся закпнати собі з розбїшаків: „бубни загуділи, сопілки заграли, пістолї і крісі заgrimіли, а добрі юнаки стали сьпівати“ — зовсім так, як то каже ся в пісні. Ровбїшаки зачули і заступили дорозу у вивозі, аї всіх крісів гримнули відразу та „розігнали Турків на всі боки, як вовки білі ягнята.“ Дружбі, що обома руками держав дівчинку, відрубав Лімун обі руки по самі плеча і вхопив молоду. Відтак вибізла розбїшаки на Кобилагаву і посідали собі, щоби напнати ся вина, котре їм молода мусіла подавати. Але тимчасом молодий виїхав молодій на стрічу, зачув на полі коло Рудіни стріляне, доїхав до

нопільського суду. Її товаришка має перебувати в Бродях.

— **Славний рабін чудотворець** т. зв. „цадик“ в Чорткові, Фрідман, помер там семи днями полишаючи значний маєток.

— **Убийство і самоубийство.** З Уфї, в Росії доносять, що оногди в тамошнім суді застріляв помічник адвоката Покровский председателя суда Песляки, а відтак другим вистрілом сам собі відобрав життя.

— **Загадочний случай смерти.** Дня 14 вересня с. р. рано найшов залізничий будник між шинами на шляху Медика-Мостиска непритомного мужчину зі зраненою головою. Відвезено его до шпиталю в Перемишля, де він на другий день помер. Незнакомий міг мати до 30 літ, був високого росту, чорний, з оголеним лицем, одітий був в кафтан з сивого срака. На білу мав руский напис: „Корольчук“. Найдено при нїм годинник, мошонку з 4 кор. 28 с. і білет їзди з Кракова до Сокаля.

— **Огні.** В громаді Дахнові, чесанівського повіта, згоріли в останніх днях чотири селянські загороди. Шкода вносить звище 10.000 крон. Причиною пожежу була зла будова комина в хаті одного погорільця. — В кінській улиці коло М а й д а н у, ярославського повіта, знішив семи днями пожежар 8 селянських загород. Шкода, яку погорільці потерпіли, лише в часті обезпечена, вносить звище 24.000 крон. Причиною пожежу були діти, що бавили ся сірниками. — В присілку М е л ь н и к и коло Серн, в яворівскім повіті, зніщив семи днями огонь три хати і 6 господарських будинків, загальної вартости 6.000 крон. Лише один з погорільців був обезпечений на 500 К. Огонь вибух внаслідок хибної будови комина. — В Т р о с т я н ц и, того самого повіта, погоріло 17 селянських загород. Небезпечена шкода вносить до 40.000 крон. — В В і л ь ш а н ц и, товмацького повіта, згоріло семи днями 13 селянських загород. Загальна шкода 17.000 К. була лиш в часті обезпечена.

— **Підводне судно.** Дня 7 с. м. переплило з Петербурга до Кронштата підводне судно,

перше і як доси, одиноке в російській флотї. На переплыванє дороги 30 верст попід воду потребувало судно 3 1/2 години. Судно зроблене в Петербурзі.

Господарство, промисл і торговля

— **Ціна збіжжя у Львові** дня 20 жовтня Ціна в коронах за 50 кїльо у Львові. — Пшениця 7-90 до 8-—; жито 6-30 до 6-60; овес 5-40 до 5-75; ячмінь пашний 4-75 до 5-25; ячмінь броварний 5-50 до 6-—; ріпак 9-25 до 9-50; льнянка — до —; горох до варена 6-50 до 9-—; вика 4-25 до 4-75; бобик 4-75 до 5-25; гречка — до —; жуеурудка нова 5-80 до 6-20; хміль за 56 кїльо 200— до 220—; конюшина червона 52— до 56—; конюшина біла 50— до 70—; конюшина шведська 45— до 55—; тимотка 23— до 25—.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 21 жовтня. Мін. Люкач має бути в найближшій часі іменованій президентом міністрів.

Будапешт 21 жовтня. Гр. Кін і мін. Люкач позістануть у Відні і там будуть дожидати цісарського рішення в справі залагодження кризи.

Льондон 21 жовтня. Бюро Райтера доносить з Токіо що під виглядом заграничної політики ситуація не змінила ся. Міністер справ заграничних від 14 с. м. не конферував з російським послом.

Вашингтон 21 жовтня. Дневники доносять, що правительство предложить конгресови жаданя кредиту 102 мільони долларів на армію і маршарку.

Корита і там довідав ся від умираючого брата о всім, що стало ся. Зі своїми товаришами вїдїла він сосновим гушавником аж на скалу, де сидїли розбішаки. Тут вицїлав він свою смертельному ворогови просто в голову, але куля хибила і поцїлила дївчину в само серце. Розбішаки розбігли ся а молода лежала нежива на Кобылаглаві...

От таких історій розповідають багато тай багато зложено народних пісень про такі події. Тут плила завсїгди кров аж до найновїших часів. Сама місцевість Корито лежить на невеличкім горбі трохи збоку від гостинця. Сумно в тім Кориті серед камінної пустинї, а хоч в день тут і досить тепло, то все таки з пограничних гір повіває студений як лїд вітер, а зимою лежить тут снїг рівно з хатами, та лиш зграї вовків виють довкола них.

Гостинець спадає відтак досить борзо в долину до Пляни, звідки розходить ся дорога до Столяца. Хороша касарня прикрашує сю сумну і пусту сторону, в котрій хоч би й з найбільшим трудом годї відшукати якоїсь зеленої деревини. І скали і поле то білі то сірі, а що тут не можна було дістати ані каплі води для коний, то ми тут о скілько лиш було можна задержали ся коротко і поїхали дальше до Білека.

З Пляни сходить гостинець щораз низше в кїтлинну, в котрій лежить Білек. Треба дуже далеко колувати, щоби дістати ся до міста, але рівнина, що его окружає, єсть дуже миленька, поля вкриті всюди буйними засївами. Лиш на всіх вершках видніють ся форти, що стоять тут на сторожи від Черногори. Коло Білої Рудини були ми впрочім в простій лїнії вже воеїм близько коло Вучїдола в Черногорї, де Черногорці в 1876 р. останній раз побили Туркія. Білек лежить в краю на вишинї, званий Білек-Височина. Місто невелике, бо має лиш не сповна 2000 душ, але оно чисте і в значній часті ново побудоване; та й магометанам побудовано з краєвих фондів мошею, бо стару розвалено. Жителї міста в значно більшій часті православні і для того магометанам жита тут не конче миле, аж тепер можуть они

свобіднійше віддихати. Ми поступили до досити доброї реставрації „під містом Віднем“, де дістали доброго пива та знайшли навіть кругольню. На кїльометр від „цивільного“ міста єсть місто „військове“ само про себе, обведене грубими мурами. Звідси сходить ся простїсенько в дебру, в котрій нараз з якоїсь печери випливає ріка Требінчица. Мимо того єсть Білек убогий на воду; аж тепер казало тут правительство вимурувати велику цистерну тай завело водопроводи.

Новий Білек єсть замкнений для цивільних людей. Дуже дивно робило то давнійше вражїне, що навіть в урядї почтовім були отвори до стрїляня; тепер вже їх нема. Межи військовими будинками знаходять ся тут і хорощі городи, а високо понад жерелом Требінчици єсть і лїтний павільон. З відси веде дорога високо понад руслом Требінчици, котра, як кажуть, коло Рагузи випливає із землі якої ріка Омля та впадає до моря. Щораз вище піднімають ся гори по обох боках гостинця, котрий тут тягне ся множеством закрутів. По мостї переходимо через Чепелїцу, притоку Требінчици, де касарня стереже переходу. Тут доходимо найближше до черногорської границї і до майже „святої охрестности.“ На сходї, з гостинця невидимий лежить монастир св. Ніколая, відтак монастир Добрїчево, а трохи дальше на черногорскім боцї св. Ілія.

Гостинець піднімає ся знову в гору аж до 60 м. метрів на вижину коло Мошка, малої місцевости, коло котрої повно гробів в доїсторичної доби. Недалеко від Мошка іде вузкая дорога в долину Ясень і до Требїня. Чим більше доходимо до Требїня, тим більше показують ся управленї поля на лїво в долині Требінчици, котра великим закрутом обнімає місто.

(Дальше буде).

Рух поїздів залізничних

важний від 1 мая 1903 після середно-европ часу.

посп. особ. відходить		З і Львова		
День				
8-25	6-22	До	Станиславова, Підвисокого, Потутор	
	6-45	"	Лавочного, Мунжака, Борислава	
	6-30	"	Підволочиск, Одеси, Бродів, Гусятиня	
	6-43	"	Підволочиск в Підзамча	
	1-50	8-35	"	Кракова, Любачева, Орлова, Відня
		9-05	"	Відня, Хирова, Стружа
		9-15	"	Лавочного, Калуща, Борислава
		9-25	"	Янова
		9-40	"	Самбора, Хирова
		10-35	"	Белзця, Сокала, Любачева
		10-40	"	Черновець, Делятина, Потутор
		1-14	"	Тернополь, Потутор
		2-04	"	Янова від 17/8 до 18/8 в недїлі і свята
		2-40	"	Підволочиск в гол. двірцї
2-50	"	в Підзамча, Гусятиня		
3-05	"	Брухович від 17/8 до 18/8 в недїлі і свята		
3-15	"	Іцкан, Гусятиня, Керешмєне, Калуща		
3-25	"	Кракова, Відня, Хабівки		
3-30	"	Стрия, Сколього лиш від 1/8 до 30/8		
3-40	"	Янова від 1/8 до 30/8		
		"	Ряшева, Любачева	
		"	Брухович від 15/8 до 18/8	
		"	Самбора, Хирова	
Ніч				
12-45	4-10	До	Кракова, Відня, Берлина	
	2-51	"	Іцкан, Бужарешту, Чорткова	
	5-50	"	Брухович від 17/8 до 18/8	
	6-05	"	Станиславова, Жидачева	
	6-15	"	Кракова, Відня, Берна, Хирова	
	6-30	"	Янова від 17/8 до 18/8 в будні днї	
	6-40	"	Лавочного, Мунжака, Хирова, Калуща	
	7-05	"	Сокала, Рави рускої	
	8-14	"	Брухович від 17/8 до 18/8 в недїлі і свята	
	9-20	"	Підволочиск в Підзамча, Бродів	
	9-55	"	Янова від 17/8 до 18/8 в недїлі і свята	
	10-42	"	Іцкан, Чорткова, Залїцк, Делятина	
	10-55	"	Кракова, Відня, Івонича	
	11-—	"	Підволочиск, Бродів в гол. двірцї	
11-24	"	в Підє., Грималова, Залїцк		
11-05	"	Стрия		
11-11	"	Жєвкви (лиш що недїлі)		

посп. особ. приходить		До Львова		
День				
8-10	6-10	З	Кракова	
	6-20	"	Черновець, Іцкан, Станиславова	
	6-50	"	Брухович від 17/8 до 18/8	
	7-35	"	Самбора, Хирова	
	7-40	"	Янова на гол. дворець	
	7-45	"	Лавочного, Борислава, Калуща	
	7-35	"	Підволочиск на Підзамче	
	7-55	"	" гол. дворець	
	1-30	8-10	"	Станиславова від 1/8 до 30/8
		8-55	"	Кракова, Відня, Орлова
		9-55	"	Стрия
		10-55	"	Ярослава, Любачева
		11-15	"	Станиславова, Потутор
		1-25	"	Янова на гол. дворець
1-30		"	Кракова, Відня	
1-40		"	Іцкан, Станиславова, Чорткова, Залїцк	
2-15		"	Підволочиск на Підзамче, Гусятиня	
2-30		"	Стрия, Самбора, Борислава	
12-20	4-35	"	Підволочиск на гол. дворець, Гусятиня	
	5-06	"	" Підзамче	
	5-30	"	" гол. дворець	
	5-55	"	Сокала, Белзця, Любачева	
	5-50	"	Кракова	
	5-40	"	Черновець, Жидачева	
	3-14	"	Брухович від 17/8 до 18/8 в недїлі і свята	
	Ніч			
	12-20	8-04	З	Брухович від 17/8 до 18/8 в недїлі і свята
		10-—	"	Самбора, Сянока
		2-31	"	Черновець, Залїцк, Делятина
		3-09	"	Кракова, Відня, Орлова
		3-30	"	Тернополь, Грималова на Підзамче
		6-20	"	Тернополь, Грималова на гол. дворець
10-07		"	Іцкан, Підвисокого, Ковони	
9-12		"	Янова від 17/8 до 18/8 в недїлі і свята	
8-25		"	Брухович від 17/8 до 18/8 в недїлі і свята	
8-40		8-25	"	Брухович від 15/8 до 18/8 в будні днї
		9-25	"	Кракова, Відня, Любачева, Сянока
		9-50	"	Янова від 1/8 до 30/8
		9-20	"	Кракова, Відня, Пешту, Сянока
		10-02	"	Іцкан, Чорткова, Гусятиня
	10-40	"	Підволочиск, Бродів, Кошичинець на Підє.	
	11-50	"	Лавочного, Калуща, Борислава	
		"	Любїня вел. 15/8—18/8 в недїлі і свята	

ЗАМІТКА. Пора нічна від 6 г. вечером до 5 г. 59 м. рано Час середно-европейский від львівського о 36 мїв. В місті видають білети їзди: Агенція Ст. Соколовського в пасажи Гавсманна ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі інші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне ц. к. залїзниць державних (ул. Красїцьких ч. 5 в подвірї, сходи П. двері ч. 52) в годинах урядових (від 8—3 а в свята від 9—12).

За редакцію відповїдає: Адам Креховський

На всякий десяток кос дам одну косу і камень безплатно, то есть даром.

Довгота в сантиметрах	65	70	75	80	85	90	95	100
за одну штуку з каменем Кор.	2-10	2-20	2-30	2-40	2-50	2-60	2-65	2-70
на 5-кагр. по- ісцялку іде штук	16	15	14	13	13	13	12	12

Карпатські срібно-сталеві коси мають тонке як папірок, легке як перо полотно, котре тне як бритва найтвердшу (псаюку), то есть гірську траву і збіже; що тільки попаде під неї, перетинає за одним замахом; на стопу тільки незначно вуживають ся і мовольну роботу хлібороба на половину легшу роблять. Приятна, легка робота на полі справляє радість всякому хліборобови, тому всякий косить тільки карпатськими срібно-сталевими косами.

Серпи озубрені в англійської сталі дуже добре жнуть збіже і легко перетинають, так, що не чути в руках. Поручаю Вам, милі Сестри, хто замовить 20 штук серпів, дістане 2 даром.

Ціна за одну штуку 30 кр., то є 60 сот.

На всяке замовлене треба прислати 2 корон задатку, без задатку не висилаєть нікому. На жадане цінники даром і сплачено, просить запам'ятати нашу адресу. З поштенем:

Александр Копач,

Струтин вижний, п. п. Долина коло Стрва.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоваришене зареєстроване в обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на копоти адміністрації, за предложенем документів виказуючих достаточну гіпотечку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інтабульованих і за порукою 1,239.243 К.

ЧЛЕНОМ може бути тільки обезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

УДІЛ членський вносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 в 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентує на 4% . Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ВІСІК розділяє ся частию на дивіденду для членів. частию на публичні добродійні ціли: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті ціли роздано дотепер в товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦІЯ в справах позичок уділяє Дирекция і агенти.

Головна агенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошення виключно лиш ся агенция.

СТЕЛЛЯ

найновіший інструмент сальоновий швейцарський, самограй, ноти металеві без гачиків в різних величинах. Продає Соболевский годинникар у Львові, влоща Марийска (готель французский).